

KUTSESTANDARD

Tegevusterapeut, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tegevusterapeut, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Tegevusterapeut on tegevuse ja tegevusvõime spetsialist. Tema töö eesmärk on häirunud tegevusvõimega isiku tegevusvõime säilitamine ja edendamine. Tegevusteraapia on suunatud inimese iseseisvuse suurendamisele igapäevaelus.

Tegevusterapeudi ülesanded on info hankimine isiku tervisliku seisundi kohta, inimese tegevusvõime hindamine, tegevusteraapia planeerimine ja tegevusteraapia rakendamine vastavalt tema vajadustele kas individuaal- või rühmatöona. Tegevusteraapia tulemuslikkuse hindamine, teraapiaprotsessi dokumenteerimine ning meeskonnatöös osalemine.

Hindamisel ja teraapia elluviimisel keskendub tegevusterapeut inimese tegevuseeldustele, tegevustervikutele ja tegevuskontekstidele. Tegevusvõimet mõjutavad inimese vanus, arengutase, tervislik seisund, tema eesmärgid ja soovid, elukeskkonna võimalused ja piirangud. (vt lisa 1 „Kutsealased terminid“).

Tegevusterapeut annab vajaduse korral erialast abi ja nõu (nii suulist kui ka kirjalikku) oma kolleegidele, teistele erialaspetsialistidele, samuti häirunud tegevusvõimega isiku lähedastele. Nõustamine ja juhendamine on suunatud inimese igapäevaelu tegevustega toimetuleku säilitamisele ja edendamisele.

Tegevusterapeudi ülesanded on tegevusteraapia protsessi juhtimine ja erialase identiteedi arendamine. Oluline on lugeda ja analüüsida erialast kirjandust ning olla kursis uuringutega ja võimaluse korral rakendada uuringute tulemusi oma töös.

A.2 Tööosad

A.2.1 Patsiendi/kliendi tegevusvõime ja tegevuskeskkonna hindamine

1. Tegevusteraapia vajaduse väljaselgitamine.
2. Hindamistulemuste analüüsimine.
3. Teraapia tulemuslikkuse hindamine.

A.2.2 Tegevusteraapia planeerimine

1. Tegevusteraapia lühi- või pikaajaliste eesmärkide püstitamine.
2. Tegevusterapeutiliste sekkumisviiside ja meetodite valimine.
3. Tähtaegadest ning etappidest kinnipidamise jälgimine.

A.2.3 Tegevusteraapia läbiviimine

1. Igapäevaelu tegevuste õpetamine.
2. Tegevuseelduste arendamine, parandamine ja säilitamine.
3. Individuaalsete ortooside valmistamine ja kohandamine.
4. Abivahendite valimine ja soovitamine.
5. Tegevusvõimet toetavate keskkonnakohanduste planeerimine ja soovitamine.

A.2.4 Nõustamine

1. Isiku ja teda toetava võrgustiku nõustamine.
2. Isikuga tegelevate spetsialistide nõustamine.

A.2.5 Suhtlemine

1. Teiste kuulamine, konsulteerimine ja suhtlemise algatamine.
2. Erialase terminoloogia kasutamine.
3. Asjakohase sõnavara kasutamine.
4. Viisakalt suhtlemine.
5. Terapeutilise suhte loomine.
6. Suhtlemisstiili kohandamine.
7. Individuaalsete erinevustega arvestamine.
8. Konfliktidega toimetulek.
9. Kriitikasse mõistvalt suhtumine.

A.2.6 Dokumenteerimine

1. Tegevusteraapia aruande kirjutamine.
2. Erialase terminoloogia kasutamine.
3. Kirjalike materjalide esitamine.

A.2.7 Meeskonnatöö

1. Meeskonnatöös osalemine.
2. Teadmiste ja valdkonnaspetsiifika jagamine.
3. Ühise eesmärgi nimel töötamine.

Valitavad tööosad

A.2.8 Laste ja noorukite tegevusteraapia

A.2.9 Eakate tegevusteraapia

A.2.10 Tugiliikumise elundkonna häiretega isikute tegevusteraapia

A.2.11 Neuroloogiliste häiretega isikute tegevusteraapia

A.2.12 Vaimse tervise häiretega isikute tegevusteraapia

A.3 Töö keskkond ja eripära

Tegevusterapeut töötab nii laste kui ka täiskasvanutega sotsiaal-, tervishoiu- või haridusasutustes või erapraksises. Tegevusterapeudi töö on vaimne ning eeldab pidevat suhtlemist ja lähikontakti ravitava isikuga. Töö on psühholoogiliselt pingeline. Tegevusterapeut töötab pidevalt muutuv olukorras, mis tuleneb klientide erinevatest probleemidest ja motivatsioonist. Tegevusterapeut peab oma töös tagama kliendi konfidentsiaalsuse. Tööks on vaja eraldi ruumi, mille sisustus võimaldab inimestega läbi viia eakohaseid tegevusi nii individuaalselt kui ka grupis. Tegevusterapeutiline sekkumine võib olla nii lühi- kui pikaajaline.

A.4 Töövahendid

Tegevusterapeut põhilised töövahendid on tegevusvõime hindamiseks ja teraapia elluviimiseks vajalikud vahendid ning keskkond.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Empaatiavõime, tolerantsus, vastutusvõime, koostöövõime, analüüsivõime, pingetaluvus, loovus, kohanemisvõime, iseseisvus, püsivus.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

Tegevusterapeudil on erialane kõrgharidus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Tegevusterapeut.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Selle kutse taotlemisel on vajalik tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1 - B.2.7, läbiv kompetents B.2.13 ja valida vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.8 - B.2.12.

Valitavate kompetentside tegevusnäitajad on ühesed, erisus tuleneb valitud valdkonna spetsiifilistest teadmistest.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Patsiendi/kliendi tegevusvõime ja tegevuskeskkonna hindamine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) selgitab välja tegevusteraapia vajaduse, täpsustades isiku probleeme lähtudes isiku tegevusvõimest, terviseseisundist, tegevuseeldustest ja tegevuse sooritamises keskkonnas ja kasutab selleks sobivaid hindamismeetodeid; 2) analüüsib hindamistulemusi ja selgitab välja tegevusvõime häire ning vormistab alghinnangu vastavalt asutuses kehtestatud eeskirjadele; 3) hindab teraapia tulemuslikkust ja sellest lähtuvalt teeb kokkuvõtteid, planeerib edasisi tegevusi ja vormistab lõpphinnangu. <p>Hindamismeetod(id): Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.</p>	
B.2.2 Tegevusteraapia planeerimine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) püstitab tegevusteraapia lühi- või pikaajalised eesmärgid, arvestades osapoolte vajadusi ja võimalusi, lähtudes patsiendi tegevusvõime häirest ja patsiendi eesmärkidest, terviseseisundist, motivatsioonist, keskkonnateguritest; 2) valib sobiva(d) tegevusterapeutilise sekkumisviisi(d) ja meetodid ning planeerib tegevusteraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid (nt mudelid, lähenemisviisid jm); 3) jälgib protsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist. <p>Hindamismeetod(id): Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.</p>	
B.2.3 Tegevusteraapia elluviimine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) õpetab isikule igapäeva elu tegevusi vastavalt teraapia eesmärkidele ja juhendab sooritusoskuste harjutamist; 2) arendab, parandab ja säilitab isiku tegevuseeldusi, kasutades selleks sobivaid meetodeid; 3) valmistab ja kohandab individuaalseid ortoose (lihtsamad käe- ja/või kaelaortoosid), lähtuvalt isiku vajadustest; kohandab universaalseid ortoose vastavalt isiku vajadustele; õpetab isikut ortoosi kasutama ja hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid; 4) valib ja soovib isikule abivahendeid, lähtudes isiku vajadustest ja õpetab neid kasutama ning hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid; 5) planeerib ja soovib tegevusvõimet toetavaid keskkonnakohandusi, lähtuvalt isiku tegevusvõimest. <p>Hindamismeetod(id): Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.</p>	
B.2.4 Nõustamine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) nõustab isikut ja teda toetavat võrgustikku isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid vahendeid ja meetodeid; 2) nõustab isikuga tegelevaid spetsialiste isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid meetodeid. <p>Hindamismeetod(id): Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.</p>	
B.2.5 Suhtlemine	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kuulab teisi, konsulteerib teistega ja algatab suhtlemist; 2) kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat; 3) kasutab asjakohast sõnavara, väldib mittevajalikku žargooni või keerulise sõnavara kasutamist; 	

<p>4) suhtleb viisakalt ja eetiliselts; 5) loob terapeutilise suhte; 6) kohandab oma suhtlemisstiili erinevate olukordade ja inimestega; 7) arvestab individuaalseid erinevusi, kultuurilisi uskumusi, kombeid ning nende mõju tegevusteraapiale; 8) tuleb toime konfliktidega, vajadusel kasutab asjakohast huumorit; 9) suhtub kriitikasse mõistvalt ja suudab sellest õppida.</p>	
<p>Hindamismeetod(id): Juhtumianalüüs ja intervjuu.</p>	
B.2.6 Dokumenteerimine	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad: 1) kirjutab selge, asjakohase ja korrektse tegevusteraapia aruande; 2) kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat; 3) kirjalikud materjalid on esitatud struktureeritult ja loogiliselt.</p>	
<p>Hindamismeetod(id): Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.</p>	
B.2.7 Meeskonnatöö	EKR tase 5
<p>Tegevusnäitajad: 1) osaleb meeskonnatöös võrdse partnerina teiste spetsialistidega ja kohandub meeskonnaga; 2) jagab oma teadmisi ja valdkonnaspetsiifikat kolleegidega; 3) töötab meeskonnaliikmena ühise eesmärgi nimel.</p>	
<p>Hindamismeetod(id): Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.</p>	

VALITAVAD KOMPETENSIID

Selle kutse taotlemisel tuleb tõendada vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.8 – B.2.12.

Valitavate kompetentside tegevusnäitajad on ühesed, erisus tuleneb valitud valdkonna spetsiifilistest teadmistest.

B.2.8 Laste ja noorukite tegevusteraapia	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad: 1) selgitab välja tegevusteraapia vajaduse, täpsustades isiku probleeme lähtudes isiku tegevusvõimest, terviseseisundist, tegevuseeldustest ja tegevuse sooritamise keskkonnas ja kasutab selleks sobivaid hindamismeetodeid; 2) analüüsib hindamistulemusi ja selgitab välja tegevusvõime häire ning vormistab alghinnangu vastavalt asutuses kehtestatud eeskirjadele; 3) hindab teraapia tulemuslikkust ja sellest lähtuvalt teeb kokkuvõtteid, planeerib edasisi tegevusi ja vormistab lõpphinnangu. 4) püstitab tegevusteraapia lühi- või pikaajalised eesmärgid, arvestades osapoolte vajadusi ja võimalusi, lähtudes patsiendi tegevusvõime häirest ja patsiendi eesmärkidest, terviseseisundist, motivatsioonist, keskkonnateguritest; 5) valib sobiva(d) tegevusteraapeutilise sekkumisviisi(d) ja meetodid ning planeerib tegevusteraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid (nt mudelid, lähenemisviisid jm); 6) jälgib protsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist. 7) õpetab isikule igapäeva elu tegevusi vastavalt teraapia eesmärkidele ja juhendab sooritusoskuste harjutamist; 8) arendab, parandab ja säilitab isiku tegevuseeldusi, kasutades selleks sobivaid meetodeid; 9) valmistab ja kohandab individuaalseid ortoose (lihtsamad käe- ja/või kaelaortoosid), lähtuvalt isiku vajadustest; kohandab universaalseid ortoose vastavalt isiku vajadustele; õpetab isikut ortoosi kasutama ja hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid; 10) valib ja soovib isikule abivahendeid, lähtudes isiku vajadustest ja õpetab neid kasutama ning hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid; 11) planeerib ja soovib tegevusvõimet toetavaid keskkonnakohandusi, lähtuvalt isiku tegevusvõimest. 12) nõustab isikut ja teda toetavat võrgustikku isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid vahendeid ja meetodeid; 13) nõustab isikuga tegelevaid spetsialiste isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid meetodeid.</p>	

- 14) kirjutab selge, asjakohase ja korrektse tegevusteraapia aruande;
 15) kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat;
 16) kirjalikud materjalid on esitatud struktureeritult ja loogiliselt.

Teadmised:

- 1) lastehaigused ja nende mõju tegevusvõimele;
- 2) lapse areng, sh mäng ja mängulisus;
- 3) laste ja noorukite tegevusteraapia teooriad;
- 4) didaktilised võtted;
- 5) käe eakohane funktsionaalne areng.

Hindamismeetod(id):

Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.

B.2.9 Eakate tegevusteraapia

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) selgitab välja tegevusteraapia vajaduse, täpsustades isiku probleeme lähtudes isiku tegevusvõimest, terviseseisundist, tegevuseeldustest ja tegevuse sooritamise keskkonnas ja kasutab selleks sobivaid hindamismeetodeid;
- 2) analüüsib hindamistulemusi ja selgitab välja tegevusvõime häire ning vormistab alghinnangu vastavalt asutuses kehtestatud eeskirjadele;
- 3) hindab teraapia tulemuslikkust ja sellest lähtuvalt teeb kokkuvõtteid, planeerib edasisi tegevusi ja vormistab lõpphinnangu.
- 4) püstatab tegevusteraapia lühi- või pikaajalised eesmärgid, arvestades osapoolte vajadusi ja võimalusi, lähtudes patsiendi tegevusvõime häirest ja patsiendi eesmärkidest, terviseseisundist, motivatsioonist, keskkonnateguritest;
- 5) valib sobiva(d) tegevusterapeutilise sekkumisviisi(d) ja meetodid ning planeerib tegevusteraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid (nt mudelid, lähenemisviisid jm);
- 6) jälgib protsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist.
- 7) õpetab isikule igapäevaelu tegevusi vastavalt teraapia eesmärkidele ja juhendab sooritusoskuste harjutamist;
- 8) arendab, parandab ja säilitab isiku tegevuseeldusi, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 9) valmistab ja kohandab individuaalseid ortoose (lihtsamad käe- ja/või kaelaortoosid), lähtuvalt isiku vajadustest; kohandab universaalseid ortoose vastavalt isiku vajadustele; õpetab isikut ortoosi kasutama ja hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 10) valib ja soovitab isikule abivahendeid, lähtudes isiku vajadustest ja õpetab neid kasutama ning hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 11) planeerib ja soovitab tegevusvõimet toetavaid keskkonnakohandusi, lähtuvalt isiku tegevusvõimest.
- 12) nõustab isikut ja teda toetavat võrgustikku isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid vahendeid ja meetodeid;
- 13) nõustab isikuga tegelevaid spetsialiste isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid meetodeid.
- 14) kirjutab selge, asjakohase ja korrektse tegevusteraapia aruande;
- 15) kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat;
- 16) kirjalikud materjalid on esitatud struktureeritult ja loogiliselt.

Teadmised:

- 1) geriaatrilised haigused ja nende mõju tegevusvõimele;
- 2) gerontoloogia;
- 3) palliatiivne ravi ja tegevusteraapia elu lõppfaasis;
- 4) meenutusteraapia võtted (reminessence);
- 5) reaalsusele orienteeritud tehnikad ja validatsioon.

Hindamismeetod(id):

Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.

B.2.10 Tugiliikumise elundkonna häiretega isikute tegevusteraapia (lihaste, luustiku ja liikumisega seotud funktsioonid)

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) selgitab välja tegevusteraapia vajaduse, täpsustades isiku probleeme lähtudes isiku tegevusvõimest, terviseseisundist, tegevuseeldustest ja tegevuse sooritamise keskkonnas ja kasutab selleks sobivaid hindamismeetodeid;

- 2) analüüsib hindamistulemusi ja selgitab välja tegevusvõime häire ning vormistab alghinnangu vastavalt asutuses kehtestatud eeskirjadele;
- 3) hindab teraapia tulemuslikkust ja sellest lähtuvalt teeb kokkuvõtteid, planeerib edasisi tegevusi ja vormistab lõpphinnangu.
- 4) püstitab tegevusteraapia lühi- või pikaajalised eesmärgid, arvestades osapoolte vajadusi ja võimalusi, lähtudes patsiendi tegevusvõime häirest ja patsiendi eesmärkidest, terviseseisundist, motivatsioonist, keskkonnateguritest;
- 5) valib sobiva(d) tegevusterapeutilise sekkumisviisi(d) ja meetodid ning planeerib tegevusteraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid (nt mudelid, lähenemisviisid jm);
- 6) jälgib protsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist.
- 7) õpetab isikule igapäevaelu tegevusi vastavalt teraapia eesmärkidele ja juhendab sooritusoskuste harjutamist;
- 8) arendab, parandab ja säilib isiku tegevuseeldusi, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 9) valmistab ja kohandab individuaalseid ortoose (lihtsamad käe- ja/või kaelaortoosid), lähtuvalt isiku vajadustest; kohandab universaalseid ortoose vastavalt isiku vajadustele; õpetab isikut ortoosi kasutama ja hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 10) valib ja soovib isikule abivahendeid, lähtudes isiku vajadustest ja õpetab neid kasutama ning hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 11) planeerib ja soovib tegevusvõimet toetavaid keskkonnakohandusi, lähtuvalt isiku tegevusvõimest.
- 12) nõustab isikut ja teda toetavat võrgustikku isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid vahendeid ja meetodeid;
- 13) nõustab isikuga tegelevaid spetsialiste isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid meetodeid.
- 14) kirjutab selge, asjakohase ja korrektse tegevusteraapia aruande;
- 15) kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat;
- 16) kirjalikud materjalid on esitatud struktureeritult ja loogiliselt.

Teadmised:

- 1) reumaatilised, ortopeedilised haigused ja seisundid, traumaatilised seisundid ning mõju tegevusvõimele;
- 2) ortopeedilise ja kirurgilise sekkumisega seotud ettevaatusabinõud;
- 3) liigesekaitse ja energia säästmise printsiibid;
- 4) käelihaskonna funktsioon ja selle hindamine;
- 5) käelahased ja ortoosid.

Hindamismeetod(id):

Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.

B.2.11 Neuroloogiliste häiretega isikute tegevusteraapia

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) selgitab välja tegevusteraapia vajaduse, täpsustades isiku probleeme lähtudes isiku tegevusvõimest, terviseseisundist, tegevuseeldustest ja tegevuse soorimisest keskkonnas ja kasutab selleks sobivaid hindamismeetodeid;
- 2) analüüsib hindamistulemusi ja selgitab välja tegevusvõime häire ning vormistab alghinnangu vastavalt asutuses kehtestatud eeskirjadele;
- 3) hindab teraapia tulemuslikkust ja sellest lähtuvalt teeb kokkuvõtteid, planeerib edasisi tegevusi ja vormistab lõpphinnangu.
- 4) püstitab tegevusteraapia lühi- või pikaajalised eesmärgid, arvestades osapoolte vajadusi ja võimalusi, lähtudes patsiendi tegevusvõime häirest ja patsiendi eesmärkidest, terviseseisundist, motivatsioonist, keskkonnateguritest;
- 5) valib sobiva(d) tegevusterapeutilise sekkumisviisi(d) ja meetodid ning planeerib tegevusteraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid (nt mudelid, lähenemisviisid jm);
- 6) jälgib protsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist.
- 7) õpetab isikule igapäevaelu tegevusi vastavalt teraapia eesmärkidele ja juhendab sooritusoskuste harjutamist;
- 8) arendab, parandab ja säilib isiku tegevuseeldusi, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 9) valmistab ja kohandab individuaalseid ortoose (lihtsamad käe- ja/või kaelaortoosid), lähtuvalt isiku vajadustest; kohandab universaalseid ortoose vastavalt isiku vajadustele; õpetab isikut ortoosi kasutama ja hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 10) valib ja soovib isikule abivahendeid, lähtudes isiku vajadustest ja õpetab neid kasutama ning hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 11) planeerib ja soovib tegevusvõimet toetavaid keskkonnakohandusi, lähtuvalt isiku tegevusvõimest.
- 12) nõustab isikut ja teda toetavat võrgustikku isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid vahendeid ja meetodeid;

- 13) nõustab isikuga tegelevaid spetsialiste isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid meetodeid.
 14) kirjutab selge, asjakohase ja korrektse tegevusteraapia aruande;
 15) kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat;
 16) kirjalikud materjalid on esitatud struktureeritult ja loogiliselt.

Teadmised:

- 1) neuroloogilised haigused, sümptomaatika ja prognoos;
- 2) halvatud käe funktsiooni häire (liikuvus, tundlikkus jm);
- 3) kognitiivtajumuslikud häired, nende mõju tegevusvõimele;
- 4) kognitiivse rehabilitatsiooni põhimõtted;
- 5) neuroloogiliste häirete spetsiifikast lähtuvad toimetulekutehnikad, tegevusviisid ja nende toimetulekutehnikad ja tegevusviisid ning nende õpetamine.

Hindamismeetod(id):

Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.

B.2.12 Vaimse tervise häiretega isikute tegevusteraapia

EKR tase 6

Tegevusnäitajad:

- 1) selgitab välja tegevusteraapia vajaduse, täpsustades isiku probleeme lähtudes isiku tegevusvõimest, terviseseisundist, tegevuseeldustest ja tegevuse sooritamises keskkonnas ja kasutab selleks sobivaid hindamismeetodeid;
- 2) analüüsib hindamistulemusi ja selgitab välja tegevusvõime häire ning vormistab alghinnangu vastavalt asutuses kehtestatud eeskirjadele;
- 3) hindab teraapia tulemuslikkust ja sellest lähtuvalt teeb kokkuvõtteid, planeerib edasisi tegevusi ja vormistab lõpphinnangu.
- 4) püstitab tegevusteraapia lühi- või pikaajalised eesmärgid, arvestades osapoolte vajadusi ja võimalusi, lähtudes patsiendi tegevusvõime häirest ja patsiendi eesmärkidest, terviseseisundist, motivatsioonist, keskkonnateguritest;
- 5) valib sobiva(d) tegevusteraapilise sekkumisviisi(d) ja meetodid ning planeerib tegevusteraapia, arvestades eriala teoreetilisi aluseid (nt mudelid, lähenemisviisid jm);
- 6) jälgib protsessi jooksul tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist.
- 7) õpetab isikule igapäevaelu tegevusi vastavalt teraapia eesmärkidele ja juhendab sooritusoskuste harjutamist;
- 8) arendab, parandab ja säilitab isiku tegevuseeldusi, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 9) valmistab ja kohandab individuaalseid ortoose (lihtsamad käe- ja/või kaelaortoosid), lähtuvalt isiku vajadustest; kohandab universaalseid ortoose vastavalt isiku vajadustele; õpetab isikut ortoosi kasutama ja hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 10) valib ja soovitab isikule abivahendeid, lähtudes isiku vajadustest ja õpetab neid kasutama ning hooldama, kasutades selleks sobivaid meetodeid;
- 11) planeerib ja soovitab tegevusvõimet toetavaid keskkonnakohandusi, lähtuvalt isiku tegevusvõimest.
- 12) nõustab isikut ja teda toetavat võrgustikku isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid vahendeid ja meetodeid;
- 13) nõustab isikuga tegelevaid spetsialiste isiku tegevusvõimest lähtuvalt ja kasutades sobivaid meetodeid.
- 14) kirjutab selge, asjakohase ja korrektse tegevusteraapia aruande;
- 15) kasutab korrektset ja sobivat erialast terminoloogiat;
- 16) kirjalikud materjalid on esitatud struktureeritult ja loogiliselt.

Teadmised:

- 1) vaimse tervise häired, nende mõju tegevusvõimele;
- 2) psühhosomaatilised häired, nende mõju tegevusvõimele;
- 3) vaimupuue; määratlused, suhtumine, tegevusvõime vaimupuude eritasemetete korral;
- 4) pervasiivsed arenguhäired, nende mõju tegevusvõimele;
- 5) psühhosotsiaalse rehabilitatsiooni printsiibid ja nende rakendamine;
- 6) erihoolekandesüsteem Eestis, erihoolekande teenuste olemus;
- 7) tegevusvõimet toetavad sekkumisvõtted vaimse tervise häirete, vaimupuude ja pervasiivsete arenguhäirete korral;
- 8) käitumisprobleemid, käitumise analüüs ja juhendamine kognitiivsete eelduste languse korral.

Hindamismeetod(id):

Juhtumianalüüs ja vajadusel intervjuu.

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.13 Tegevusterapeut, tase 6 kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
<p>Tegevusnäitajad:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokumenteerib tegevusteraapiat kogu tegevuse vältel, järgides kehtestatud eeskirju, standardeid ja regulatsioone; 2) juhendab praktikante, lähtudes praktika eesmärkidest ja kasutades sobivaid meetodeid; 3) kasutab oma töös arvutiit tasemetel AO1 – AO4, AO7 (vt Lisa 2); 4) kasutab oma töös eesti ja ühte võõrkeelt tasemel B2 (vt Lisa 3). 	
<p>Teadmised:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) kutsealaga seonduvad õigusaktid; 2) kutse-eeetika; 3) anatoomia ja füsioloogia – kesktase; 4) üldpatoloogia – kesktase; 5) biomehaanika – kesktase; 6) psühholoogia – kesktase; 7) ergonoomika – kõrgtase; 8) keskkonna käsitlus tegevusteraapias – kõrgtase; 9) erialane terminoloogia; 10) sotsioloogia alused; 11) tervisedenduse alused; 12) õppimise ja õpetamise alused (pedagoogika ja andragoogika); 13) tegevusteraapia teoreetilised käsitlused – kõrgtase; 14) haigused (etioloogia, sümptomaatika, ravi ja prognoosid) ja nende mõju tegevusvõimele – kesktase; 15) biopsühhosotsiaalne lähenemisviis – kõrgtase; 16) tegevusteraapiale mittespetsiifilised sekkumisvõtted (sh kognitiiv-käitumusliku teraapia alused, psühhoteraapia alused, loovteraapia alused, eripedagoogika alused jmt) – algtase. <p>Teadmiste ja oskuste tasemete kirjeldused vt lisa 4.</p>	
<p>Hindamismeetod(id):</p> <p>Läbivat kompetentsi hinnatakse integreeritult teiste kutsestandardis toodud kompetentsidega.</p>	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	23-21112017-1.3/6k
2. Kutsestandardi koostajad	Hanna-Maria Põldma, Eesti Tegevusterapeutide Liit Ingrid Saarmets, AS Fertilitas Kadri Englas, Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus Karin Lillenberg, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool Mariliis Põld, Tartu Ülikooli Kliinikum Piret Laur, Põhja-Eesti Regionaalhaigla Tiiu Tahk, Ida-Tallinna Keskhaigla
3. Kutsestandardi kinnitaja	Tervishoiu Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	9
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	21.11.2017
6. Kutsestandard kehtib kuni	11.04.2018
7. Kutsestandardi versiooni number	6
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2269 Tervishoiu tippspetsialistid, mujal liigitamata
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6

C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Occupational Therapist, level 6
Saksa keeles	Ergotherapeut
Soome keeles	Toimintaterapeutti
Vene keeles	Ерготерапевт
C.3 Lisad	
Lisa 1 Kutsealased terminid	
Lisa 2 Arvuti kasutamise oskused	
Lisa 3 Keelte oskustasemete kirjeldused	